



TORAH OHR • PARSHAS VA'EIRA • MAAMAR 2

וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'...

“And Elokim Spoke to Moshe and Said to Him...”



DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok



LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/torah-ohr/vaeira/2/

1 וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא אל אברהם כו'. הנה פרשה זו נאמרה תשובה על מ"ש למעלה וישב משה ויאמר למה הרעות כו'. והשיב לו הקב"ה וארא אל וגו'.

"And Elokim spoke to Moshe and said to him, 'I am Havayah. And I appeared to Avraham...', etc. Now, this passage was said as an answer to what is written above, "And Moshe returned and said, 'Why have You done harm...?'" etc. And the Holy One, blessed be He, answered him, "And I appeared to...", etc.

2 וצריך להבין מה תשובה היא זו על למה הרעות. גם להבין ענין החטא שבעבורו בא הגלות בחומר ובלבנים כו'. וכבר נגזר כן בכרית בין הבתרים ועבדום וענו אתם כו'. וכ"כ למה.

We need to understand what kind of answer this is to "Why have You done harm." We must also understand the matter of the sin on account of which the exile came, "with mortar and with bricks," etc. And it had already been so decreed at the Covenant between the Parts: "And they will enslave them and afflict them," etc. And why so much?

אך הנה כתיב כיום עשות ה' אלקים ארץ ושמים שלכריאת שמים וארץ שיתף שם הוי" כשם אלקים.

But behold, it is written, "On the day that Havayah Elokim made earth and heaven": for the creation of heaven and earth, He joined the Name Havayah with the Name Elokim.

3 וביאור שני שמות אלו הוי" ואלקים הנה אלקים לשון רבים. כמ"ש כי אלקים קדושים הוא. והוי" הוא אחד.

The explanation of these two Names, Havayah and Elokim, is this. Elokim is a plural form, as it is written, "For He is a holy Elokim (Elokim kedoshim)." And Havayah is one.

והענין דהנה כתיב גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר ואימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו כו'.

The matter is this. It is written, "Great is Havayah and highly praised, and His greatness is unsearchable." And when is He great? When He is "in the city of our G-d (Elokeinu)," etc.

כי מהיות לגדולתו ית' אין חקר ולית מחשבה תפיסא ביה כלל לא שייך לומר עליו לשון גדולה כי אם בהתפשטות זיו והארה מבחינת מלכותו ית'

For since His greatness, may He be blessed, is unsearchable, and no thought can grasp Him at all, the term "greatness" cannot be applied to Him, except in the spreading forth of radiance and illumination from the level of His Malchus (sovereignty), may He be blessed,

וכדכתיב מלכותך מלכות כל עולמים והתפשטות והמשכה זו אינה אלא זיו והארה בעלמא ונקי אור
א"ס ב"ה וזיו השכינה שהוא רק כמשל אור המאיר מהשמש

as it is written, "Your sovereignty is the sovereignty of all worlds." And this spreading forth and drawing down is nothing but a mere radiance and illumination, and it is called the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and the radiance of the Shechinah (Divine Presence), which is only, by way of analogy, like the light that shines from the sun,

וכדכתיב כי שמש ומגן הוי"ה אלקים שכמו שהאור הזה שמתפשט מהשמש להאיר על הארץ אינו
as it is written, "For Havayah Elokim is a sun and a shield." For just as this light, which spreads from the sun to shine upon the earth, is nothing

אלא זיו ואין לו ערך ויחוס לגבי עצמיות השמש שאינו ממהותו כלל אף שנמשך ומתפשט מהשמש
עצמו כך

but a radiance, and has no comparison or relation to the essence of the sun, for it is not of its being at all, even though it is drawn and spreads from the sun itself, so too

החיות המתפשט לקיום והתהוות עולמות עליונים ותחתונים מריש כל דרגין כו'. אין זה אלא בחי' זיו
שאין תופסים מקום וכולא קמיה כלא חשיב.

the life-force (chayus) that spreads forth to sustain and bring into being the upper and lower worlds, from the head of all levels, etc.: this is nothing but the level of radiance, for they take up no place, and all before Him is considered as nothing.

4 והנה כתיב מה רבו מעשיך וכתיב מה גדלו מעשיך. מה רבו מעשיך קאי על עולמות התחתונים וכל
הברואים שבעוה"ז המתחלקים למיניהם בכמה מיני התחלקות רבי רבבות מדרגות בדצ"ח שכמה מיני
דומם וכמה מיני צומח כו'.

Now, it is written, "How many are Your works," and it is written, "How great are Your works." "How many are Your works" refers to the lower worlds and all the creatures in this world, which are divided according to their kinds into many kinds of division, myriads upon myriads of levels, among the mineral, vegetable, animal and human: for there are so many kinds of mineral, and so many kinds of vegetable, etc.

5 וכל מין ומין יש לו טעם בפ"ע כמו תפוחים ואגוזים ושקדים. וכיוצא בהם בצומח שכל אי יש לו טעם בפ"ע שאין האי דומה לחבירו. וכן בכל מיני עשבים כל עשב יש לו טעם בפ"ע.

And each and every kind has a taste of its own, such as apples, nuts and almonds, and the like among plants: each one has a taste of its own, so that no one resembles another. And so too with all kinds of herbs: every herb has a taste of its own.

6 והטעם הוא רוחני ממזל השופע עליו. שאין לך כל עשב מלמטה כו'. וכל זה הוא מפסולת עולמות עליונים

And the taste is spiritual, from the mazal (constellation) that flows upon it, for "there is no herb below...", etc. And all this is from the refuse of the higher worlds,

וכמ"ש וכל קרבי את שם קדשו שיש בחי' קרביים עליונים שמבררים הפסולת להשפיע לעוה"ז הגשמי. as it is written, "And all my innards [bless] His holy Name": for there is the level of supernal innards, which sort out the refuse to bestow it upon this physical world.

7 וכמארז"ל נטה שמאלו וברא ארץ. ונטה ימינו וברא שמים [וע' מזה בזהר ח"ב ד"כ ע"א].

And as our Sages, of blessed memory, said: "He stretched out His left [hand] and created the earth, and He stretched out His right [hand] and created the heavens" (and see on this in the Zohar, Part II, 20a,

ל"ז ע"א. פ"ה סע"ב. ח"א ד' למ"ד ע"א) שהארץ מקבלת מבחי' שמאל וע"ז נאמר מה רבו מעשיך.

37a, end of 85b; Part I, 30a). For the earth receives from the level of the left, and of this it is said, "How many are Your works."

אך מה גדלו מעשיך קאי על העולמות עליונים מלאכים ונשמות שמתענגים על ה' ואין תענוג אי דומה לחבירו.

But "How great are Your works" refers to the higher worlds, angels and souls, who delight in G-d, and no one delight resembles another.

8 וכמארז"ל עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק ש"י עולמות. שנאמר להנחיל אוהבי יש כו'. ולכאורה אינו מובן למה צריך כל צדיק כ"כ עולמותוכי לנכסים הוא צריך.

And as our Sages, of blessed memory, said: "In the future, the Holy One, blessed be He, will cause each and every tzaddik to inherit three hundred and ten worlds, as it is said, 'To cause those who love Me to inherit substance (yesh),' " etc. Now at first glance this is not understood: why does every tzaddik need so many worlds? Does he need property?

אך הענין כי שכר מצוה מצוה היא המשכת ענג העליון להיות נהנים מזיו השכינה וכל

But the matter is that "the reward of a mitzvah is the mitzvah": it is the drawing down of the supernal delight, so that they will enjoy the radiance of the Shechinah. And each

מצוה ומצוה יש לה ענג בפ"ע גם אין מהות צדיק אחד דומה לחבירו בעבודתו בהתפעלות אהוי"ר. כי יש מתפעל כו' ויש מתפעל כו'.

and every mitzvah has a delight of its own. Also, the nature of one tzaddik does not resemble another's in his service, in his being stirred to love and awe, for one is stirred, etc., and another is stirred, etc.

9 ולכן עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק וצדיק כו'. כי כל א' הוא מדור בפ"ע בבחינת

Therefore, in the future the Holy One, blessed be He, will cause each and every tzaddik to inherit, etc. For each one is an abode of its own, at the level of

זיו והשגה פרטית מיוחדת אשר משיג ונהנה ומתענג על ה' תענוג פרטי מיוחד ונבדל מתענוג והשגת צדיק חבירו כי כל חד לפום שיעורא דיליה.

a particular and unique radiance and comprehension, which he comprehends, and in which he takes pleasure and delights in G-d with a particular delight, unique and distinct from the delight and comprehension of his fellow tzaddik, for each one is according to his own measure.

וזיו השכינה כולל רבי רבבות מדרגות ומיני תענוג לנשמות עד אין קץ ותכלית ממש שהרי נמשך מאור א"ס ב"ה.

And the radiance of the Shechinah includes myriads upon myriads of levels and kinds of delight for the souls, truly without end or limit, for it is drawn from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

10 והנה התחלקות החיות מאור א"ס לכל העולמות ברבוי התחלקות המדרגות בהרבה מיני תענוג לכל חד וחד לפום שיעורא דיליה היא הנקרא בשם אלקים לשון רבים ע"ש רבוי התחלקות בהתפשטות החיות מלמעלה

Now, this division of the life-force (chayus) from the Infinite Light (Or Ein Sof) to all the worlds, in the many divisions of levels, in many kinds of delight for each and every one according to his own measure, is what is called by the Name Elokim, a plural form, because of the many divisions in the spreading forth of the life-force from above.

והיא היא התפשטות גדולתו ית' בבחי' גילוי שיכירו וידעו גדלו ותפארתו שע"כ הם מתענגים לחזות בנועם ה'.

And this is precisely the spreading forth of His greatness, may He be blessed, in a revealed way, so that they will recognize and know His greatness and His splendor, which is why they delight "to behold the pleasantness of G-d."

11 וזהו אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו. עיר נק' מה שמקובץ מכמה בתים. ובתים הם צירופי אותיות וכמ"ש בס"י שתי אבנים בונות שני בתים.

And this is [the meaning of] "When is He great? When He is in the city of our G-d (Elokeinu)." A "city" is what is gathered from many houses. And "houses" are combinations of letters, as it is stated in Sefer Yetzirah: "Two stones build two houses."

דהיינו בחי' אותיות והמשכות התחלקות החיות בכמה בתים ומדרגות כמו השכל שמתחלק באותיות המחשבה עד"מ.

That is, the level of letters, and the drawings-forth by which the life-force divides into many houses and levels, just as, by way of analogy, the intellect divides into the letters of thought.

כך התפשטות גדולתו ית' מתחלק בכמה בחי' התחלקות ורבוי התענוגים בכל עולמות לכל חד לפום שיעורא דיליה ואז נק' אלקים לשון רבים ע"ש רבוי התחלקות בהתפשטות החיות בבחי' גילוי לעולמות ונבראים.

So too the spreading forth of His greatness, may He be blessed, divides into many aspects of division and a multitude of delights in all the worlds, for each one according to his own measure. And then He is called Elokim, a plural form, because of the many divisions in the spreading forth of the life-force, in a revealed way, to worlds and creatures.

משא"כ הוי"ה נק' אחד שהוי"ה הוא בחי' מקור כל היות ושרשא דכולא קודם שבא לידי המשכה בבחי' גילוי בעיר אלקינו כו':

This is not so with Havayah, which is called "one," for Havayah is the level of the source of all existences (havayos) and the root of everything, before it comes to be drawn forth in a revealed way "in the city of our G-d," etc.

12 והנה מבחי' אלקים נמשך למטה בחי' היראה. וכמ"ש והאלקי עשה שייראו מלפניו. וכתב את האלקים ירא.

Now, from the level of Elokim the quality of awe is drawn down below, as it is written, "And Elokim has made it so that they fear before Him," and it is written, "Fear Elokim."

וכתב את ה' אלקיך תירא כי בבחי' הוי' לית מחשבה תפיסא ביה. רק בבחי' אלקים הוא התפשטות גדולתו ית' תפול על האדם אימה ויראת בושת כו'.

And it is written, "You shall fear Havayah your Elokim," for at the level of Havayah, no thought can grasp Him. Only at the level of Elokim, which is the spreading forth of His greatness, may He be blessed, will dread and the awe of shame fall upon a person, etc.

13 וכן האהבה נמשכת ע"י בחי' אלקים דייקא. וכמ"ש הללוהו בגבורותיו הללוהו כרוב גודלו. וכתב ואהבת את ה' אלהיך כו'

And so too, love is drawn forth specifically through the level of Elokim, as it is written, "Praise Him for His mighty deeds; praise Him according to His abundant greatness." And it is written, "And you shall love Havayah your Elokim," etc.:

להיות האהבה להוי' בבחי' בטול במציאות לבחי' דלית מחשבה כו' צ"ל תחלה ע"י בחי' אלקים שיתבונן בגדולת א"ס ב"ה והתפשטותו בנבראים.

for there to be love for Havayah in the manner of self-nullification (bittul) of [one's very] existence before the level of "no thought [can grasp Him]," etc., it must first come through the level of Elokim: that one contemplate the greatness of the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, and His spreading forth into the creatures.

14 ומזה ישוב לאהבה את ה' דלית מחשבה כו'. והיינו ע"י בחי' יחוד הוי' באלקים. וזהו וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני הוי'

And from this he will turn to love Havayah, Whom "no thought [can grasp]," etc. That is, through the level of the union of Havayah with Elokim. And this is [the meaning of] "And Elokim spoke to Moshe and said to him, 'I am Havayah'":

שע"י בחי' אלקים הוא גילוי שם הוי'. וע"ז וארא אל אברהם ויצחק כו' הם המדות אהוי"ר כו' שנולדו מזה.

for through the level of Elokim there is the revelation of the Name Havayah. And through this, "And I appeared to Avraham and Yitzchak," etc.: these are the emotive attributes (middos), love and awe, etc., which are born from this.

15 וע"ז נאמר ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים שהוא יחוד הוי' באלקים להיות גילוי שם הוי' למטה.

And of this it is said, "On the day that Havayah Elokim made earth and heaven": this is the union of Havayah with Elokim, so that there will be a revelation of the Name Havayah below.

אך הנה נודע כי האהבה שממטה למעלה עיקרה כדי להגיע שתהא באה על האדם מלמעלה האהבה העליונה שהיא העיקרית. והאבות הן הן בחי' המרכבה.

But it is known that the main purpose of the love [that rises] from below to above is to bring it about that the supernal love, which is the essential [love], will come upon a person from above. And the Patriarchs are themselves the level of the Chariot.

פ"י כי אברהם מרכבה לאהבה העליונה. וכדכתיב ויסע אברהם הלך ונסוע ממטה למעלה עד הנגבה שהיא האהבה העליונה שתשרה עליו מלמעלה בבחי' רוכב והוא יהי מרכבה אליה.

This means that Avraham is a chariot for the supernal love, as it is written, "And Avram journeyed, going on and journeying," from below to above, until "the south," which is the supernal love, so that it would rest upon him from above in the manner of a rider, and he would be a chariot for it.

16 והנה ע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא. אך מי הגורם ומחבר אהבה העליונה שמאתערותא דלעילא שהיא בבחי' א"ס להיות שורה ומתגלה באתערותא דלתתא בנפש האדם שהוא גבול ונכרא יש מאין.

Now, through an arousal from below [comes] an arousal from above. But who brings about and joins the supernal love of the arousal from above, which is at the level of the Infinite (Ein Sof), so that it rests and is revealed in the arousal from below, in the soul of man, which is limited and created as something from nothing?

הנה ע"ז נאמר באל שדי. פי' שאמר לעולמו די עולמו הוא מ"ש עולם חסד יבנה.

Of this it is said, "as Kel Shaddai," meaning, "Who said to His world, 'Enough (dai)!'" "His world" is what is written, "A world of kindness will be built."

17 ופי' יבנה בבנין. וכמ"ש בחכמה יבנה בית כאדם שכוונה בית לשבת בו כך צריך החסד להיות נבנה בבית להיות בו ישיבת הנשמה כי חסד עליון ואהבה העליונה היא בחי' א"ס.

And "will be built" means [built] as a building, as it is written, "With wisdom a house is built." Just as a person builds a house in order to dwell in it, so the Chesed (kindness) must be built into a house, so that the soul can dwell in it. For the supernal Chesed and the supernal love are at the level of the Infinite (Ein Sof).

וא"א להיות בו משכן הנשמה ומכון שבתה כי אם ע"י כמה צמצומים להיות בחי' עולם והעלם אוא"ס ב"ה.

And it cannot be a dwelling for the soul and the settled place of her abode except through many contractions (tzimtzumim), so that there is the level of olam (world) and concealment (he'elem) of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He.

18 ולהיות נבנה בבחי' בית שהוא ע"י צירופי אותיות שתי אבנים בונות כו'. ועתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות בחי' יש וכמ"ש להנחיל אוהבי יש.

And [it must be] built in the form of a house, which is through combinations of letters: "Two stones build," etc. And in the future the Holy One, blessed be He, will cause every tzaddik to inherit three hundred and ten worlds, the level of yesh (substance), as it is written, "To cause those who love Me to inherit substance (yesh)."

שע"י כמה צמצומים וירידות והשתלשלות המדרגות יומשך שיתגלה החסד עליון והאהבה העליונה בבחי' יש כדי שיוכלו הנשמות לקבל ולהיות נהנים מזיו כו'.

For through many contractions and descents, and the chain of descent (hishtalshelus) of the levels, it will be drawn down so that the supernal Chesed and the supernal love will be revealed at the level of yesh, so that the souls will be able to receive and to enjoy the radiance, etc.

19 וזהו שאמר לעולמו די הוא בחי' הצמצום שע"י וארא אל אברהם כו' להיות גלוי האהבה העליונה שהיא העיקרית. וע"י נאמר ואהבת את ה' אלקיך ואהבת הוא פועל יוצא.

And this is [the meaning of] "He said to His world, 'Enough'": it is the level of tzimtzum (contraction), through which "I appeared to Avraham," etc., so that there will be a revelation of the supernal love, which is the essential [love]. And of this it is said, "And you shall love Havayah your Elokim": "And you shall love" (ve'ahavta) is a transitive verb (po'el yotzei).

וכן לאהבה את ה' ולא כתיב לאהוב כו' כי העיקר הוא להמשיך האהבה העליונה בק"ש.

And similarly, "to love (le'ahavah) Havayah," and it does not say le'ehov, etc., for the main thing is to draw down the supernal love in the reading of the Shema.

20 והוא מ"ש אהבתי אתכם אמר ה' ואהבה זו תהיה בכל לבבך בתוך כל לבבך בשני יצריך.

This is what is written, "I have loved you, says G-d." And this love will be "with all your heart (lev-avecha)": within all your heart, "with both your inclinations."

שגם היצה"ר ישוב לאהבת ה' כי בהמשיך עליו האהבה העליונה ממילא לבו המס ימס כהמס דונג כו'. ויהיה לאכפייא כו'.

For even the evil inclination will turn to the love of G-d, because when the supernal love is drawn down upon it, its heart will of itself utterly melt, "as wax melts," etc. And there will be iskafya (subjugation), etc.

וזה נמשך בק"ש כי מפסוקי דזמרה עד ק"ש צ"ל האהבה שממטה למעלה אבל בק"ש צ"ל המשכת האהבה העליונה:

And this is drawn down in the reading of the Shema. For from Pesukei DeZimrah until the Shema there must be the love [that rises] from below to above, but in the Shema there must be the drawing down of the supernal love.

21 אך הנה כל זה הוא בגלוי המשכת המדות אהוי"ר שהוא יחוד הוי" באלקים כשכבר נמשך בבחי' אלקים.

But all this concerns the revelation of the drawing forth of the emotive attributes (middos), love and awe, which is the union of Havayah with Elokim, when it has already been drawn into the level of Elokim.

אבל ושמי הוי" דהיינו בבחי' הוי" לבדו קודם שבא לידי גלוי ההמשכה במדות שהוא מקור ושרש כל ההיות ומקור החיים כו'

But "and My Name Havayah," that is, at the level of Havayah alone, before it comes to the revelation of being drawn into the emotive attributes, [Havayah] being the source and root of all existences (havayos) and the source of life, etc.:

לא נודעתי להם שאינו בא לידי גילוי בנפש מחמת אתערותא דלתתא רק מפני כי אשר קדשנו במצותיו דייקא. הקב"ה מניח תפילין כו'.

"I was not known to them," for it does not come to be revealed in the soul by virtue of an arousal from below, but only because of "Who has sanctified us with His commandments," precisely "His." The Holy One, blessed be He, puts on tefillin, etc.

22 ות"ת שכנגד כולם שמקור התורה הוא למעלה מעלה. וכמ"ש בזהר ע"פ מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש שאני אורייתא דעמלה לעילא מן שמשא.

And [so too] the study of Torah, which is equal to them all, for the source of the Torah is exceedingly high, as it is stated in the Zohar on the verse "What profit does a man have in all his toil that he toils under the sun?": the Torah is different, for its toil is above the sun.

פי' שהוא למעלה מעלה מבחי' שמש ומגן ה' אלקים דהיינו כשהוי"ה נמשך באלקים כו'. וגילוי בחי' זו לא נמשך להאבות רק לישראל במ"ת פנים בפנים דבר כו' אנכי מי שאנכי כו':

This means that it is exceedingly high above the level of "a sun and a shield, Havayah Elokim," that is, when Havayah is drawn into Elokim, etc. And the revelation of this level was not drawn down to the Patriarchs, but only to Israel at the Giving of the Torah: "Face to face He spoke," etc.: "Anochi (I)," He Who is Anochi, etc.

23 אך הנה כדי שיהי בחי' זו בגלוי במ"ת צ"ל תחלה בחי' הסתלקות למעלה כי שרשו למעלה הוא בחי' מטי ולא מטי והחיות רצוא ושוב. וכדי שיהיה בחי' מטי צ"ל תחלה בחי' לא מטי.

But in order for this level to be revealed at the Giving of the Torah, there first had to be a withdrawal upward. For its root above is the level of "reaching and not reaching" (mati velo mati), and "the life-force [is] running and returning" (ratzo vashov). And for there to be the level of "reaching," there must first be the level of "not reaching."

24 וכפי ערך השוב בגלוי שאח"כ כך הוא בחי' הרצוא שבתחלה. ולכן היה מתחלה זמן הגלות ושליטת מצרים מפני הסתלקות החיות למעלה.

And in proportion to the "returning" in revelation that comes afterward, so is the "running" that comes first. Therefore there was first the time of the exile and the dominion of Egypt, because of the withdrawal of the life-force upward.

כי הנה כתיב רם על כל גוים ה' על השמים כבודו. שכל עכו"ם מקבלים שפעם וחיותם מבחי' רוממות רם כו' על השמים כו'.

For it is written, "Havayah is high above all nations; His glory is above the heavens." For all the idolatrous nations receive their flow and life-force from the level of exaltedness: "high," etc., "above the heavens," etc.

שכשהוא בבחי' המשפילי לראות בשמים אזי מי כה' אלקינו כתיב שאין הקב"ה משרה שכינתו אלא על ישראל.

For when He is at the level of "Who lowers [Himself] to look upon the heavens," then it is written, "Who is like Havayah our Elokim," for the Holy One, blessed be He, rests His Shechinah only upon Israel.

25 והיינו בהמשכת גילוי אור א"ס ב"ה למטה שתלוי במעשה התחתונים הממשיכים בעבודתם בחי' גילוי זה.

That is, in the drawing down of the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, below, which depends on the deeds of those below, who by their service draw down this level of revelation.

משא"כ במקור למעלה שהוא בחי' רוממות גם העכו"ם מקבלים שפעם משם ע"י השתלשלות וירידת המדרגות.

This is not so with the source above, which is the level of exaltedness: the idolatrous nations too receive their flow from there, through the chain of descent (hishtalshelus) and the lowering of the levels.

וכמ"ש ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך לבניי (כנודע מענין שבירת הכלים) וזהו שאמרו רז"ל למה נק' הר סיני שירדה שנאה לעכו"ם.

As it is written, "And these are the kings who reigned in the land of Edom before any king reigned over the children of Israel" (as is known from the matter of the breaking of the vessels). And this is what our Sages, of blessed memory, said: "Why is it called Mount Sinai? Because hatred (sin'ah) descended toward the idolatrous nations."

דהיינו ע"י הר סיני דוקא בגילוי מ"ת. אבל קודם מ"ת לא היתה שנאה כלל שמשם גם עכו"ם מקבלים חיותם.

That is, through Mount Sinai specifically, with the revelation at the Giving of the Torah. But before the Giving of the Torah there was no hatred at all, for from there the idolatrous nations too receive their life-force.

ולזאת כאשר אמר משה למה הרעות היתה זאת התשובה כי וארא אל אברהם כו' ושמי הוי' לא נודעתי להם ועתה אני רוצה שוידעתם

Therefore, when Moshe said, "Why have You done harm," this was the answer: "And I appeared to Avraham," etc., "and My Name Havayah, I was not known to them," and now I want that "you shall know

כי אני הוי' והייתי לכם לאלקים. פי' שבחי' הוי' לבדו הוא בעצמו יהיה לכם בבחי' אלקים השורה עליכם.

that I am Havayah, and I will be Elokim to you." This means that the level of Havayah alone will itself be for you at the level of Elokim, which rests upon you.

26 וכך היתה כוונת יעקב בתפלתו והיה הוי' לי לאלהים. פיי הוי' לבדו הוא בעצמו יהיה לי בבחי' אלקים. וכדי שיהיה גלוי זה גם בבחי' זו צ"ל תחלה הסתלקות החיות.

And this was Yaakov's intention in his prayer, "And Havayah will be Elokim to me." This means: Havayah alone will itself be for me at the level of Elokim. And in order for this revelation to be at this level too, there first had to be a withdrawal of the life-force.

ושם הוא רם על כל גוים לפיכך במדה ומשקל שהיה צ"ל גלוי אלקות במ"ת. כך היה בחי' ההסתלקות וזמן הגלות ושליטת מצרים רד"ו שנה כו'.

And there He is "high above all nations." Therefore, in the same measure and weight as the revelation of G-dliness that was to come at the Giving of the Torah, so was the withdrawal, and the time of the exile and the dominion of Egypt, two hundred and ten years, etc.

ולכן גם בגלות אדום הוא אריכות הגלות בבחי' רצוא כדי שיהי' בחי' שוב לימות המשיח כו'.

And therefore, in the exile of Edom too, the length of the exile is at the level of "running," so that there will be the level of "returning" in the days of Mashiach, etc.

כי עין בעין כו' ביתר שאת ויתר עז מבמ"ת שלא ראו עין בעין כ"א שומעים הנראה וכו'.

For "eye to eye," etc., with greater exaltation and greater power than at the Giving of the Torah, when they did not see eye to eye, but rather heard what is seen, etc.

27 והנה בחי' ראשונה שהוא בחי' יחוד הוי' באלקים בגלוי המשכת המדות נק' בכל לבבכם שהלב הוא מקור המדות ומשכנם.

Now, the first level, which is the level of the union of Havayah with Elokim in the revelation of the drawing forth of the emotive attributes (middos), is called "with all your heart," for the heart is the source of the emotive attributes and their dwelling place.

משא"כ גלוי בחי' הוי' לבדו נק' בכל נפשכם שהוא בחי' התקשרות כל הנפש חב"ד בחב"ד ומחשבה דבור כו'.

Whereas the revelation of the level of Havayah alone is called "with all your soul," which is the level of the binding of the whole soul: Chochmah (wisdom), Binah (understanding) and Daas (knowledge) with Chochmah, Binah and Daas, and thought, speech, etc.

וכמ"ש ואשים דברי בפִּיךָ ודברי אשר שמתִּי בפִּיךָ. וכענין שכינה מדברת מתוך גרונו של משה. ואני המשנה המדברת בפִּיךָ וכי' ועי"ז ודברת בם כו':

As it is written, "And I have put My words in your mouth," and "My words which I have put in your mouth." And as in the matter of "the Shechinah spoke from the throat of Moshe." And, "I am the Mishnah that speaks in your mouth," etc. And through this, "and you shall speak of them," etc.



LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/torah-ohr/vaeira/2/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok